

debreceni független Újság

politikai napilap

Vásáry polgármestert felfüggesztették

A belügyminiszter ma adta tudtára dr. Vásáry István polgármesternek a felfüggesztés tényét. — Az indokok:

1. a belügyminiszter szerint kedvezményeket adott az ohati bérlőknek;
2. a fogyasztási adónál olyan rendszert léptetett életbe, amely sikkasztásokra ad lehetőséget;
3. a városi tisztviselők nem mernek a vizsgálatnak adatokat adni, amíg a polgármesteri székben ül;
4. Miszty főügyész ügyére vonatkozó határozatot nem terjesztette fel a belügyminisztériumba

Rendkívüli megdöbbenés fogadta Debrecenben a felfüggesztés hírért

Több felfüggesztés várható a városi tisztikarban

Napok óta tartotta magát az a hír, hogy az a vizsgálat, amelyet Debrecen háztartásának minden részletére hónapokkal ezelőtt elrendelt a belügyminiszter és amelyből a kirendelt budapesti minisztériumi tisztviselők ezeroldalas jelentést készítettek — döntő stádium előtt áll. Már egy hét óta egyre fokozódó izgalommal várják a debreceni közigazgatás tényezői a belügyminiszter döntését. Mégis általános megdöbbenést okozott ma délután az a hír, amely futótűzként terjedt el a városban és amely szerint a döntés megvan: dr. Vásáry Istvánt, Debrecen polgármesterét a belügyminiszter felfüggesztette állásából. A megdöbbenés érthető, mert ha el is mérgesedett Debrecenben az egész város, mind a két harcban álló oldal és minden közéleti tényező végtelen kárára a hónapok óta dúló közéleti harc, arra mégsem számított senki, hogy a belügyminiszter döntése ilyen súlyos lesz, a legsúlyosabb arra az emberre nézve, aki a közvélemény legjobb hite és meggyőződése szerint pártatlan igazságossággal és puritánsággal vezette Debrecen ügyeit. Debrecen közéleti rendszerére bizonyosan súlyos konzekvenciákat von maga után ez a döntés, de a közvélemény előbb-utóbb arra az álláspontra jut, hogy végeredményeképpen ez a döntés

jelent a válságnak a tetőfokát és innen indul el a betegség gyógyulási folyamata. A debreceni közvélemény legjelentősebb részének — ismételjük — szent hite és meggyőződése szerint az a vizsgálat, amely így most már teljes pártatlansággal folyhat le, amely ellen még azt sem hozhatják fel kifogásul, hogy ezt a vizsgálatot befolyásolta a polgármesteri székben való ottléte és nagy tekintélye dr. Vásáry Istvánnak, nem deríthet ki mást, mint azt, hogy azokban a vádakkban, amelyeket ellene támasztottak, dr. Vásáry István polgármester ártatlan.

Szomorú és teljesen felesleges, hogy a dolgoknak idáig kellett jutniuk. Am, ha már eljutottunk is a debreceni polgármester felfüggesztéséig, ha meg kellett érnünk azt, hogy a modern Debrecen egyik megteremtőjét, akinek nagyszerű, nagyvonalú várospolitikai munkásságáért nemcsak a most élő debreceni nemzedék, hanem az ezután következő nemzedékek is hálával tartoznak, felfüggesztették állásától; a méltányosság és igazságosság érdekében remélni kell, hogy ez a felfüggesztés rövid időtartamú lesz, mert a gyors, erélyes és pártatlan vizsgálat lemos minden szennyet és minden foltot a debreceni polgármester nevéből. A város közönségé-

nek mindennél fontosabb érdeke, hogy ez a vizsgálat gyorsan lefolytassék. Fontos érdek ez nemcsak azért, mert dr. Vásáry István polgármestert nélkülözhetetlennek látja a város közönsége a maga élén, Debrecen ügyeinek intézésében és a város vezetésében, hanem fontos azért is, mert nem lenne igazságos és nem lenne helyes, ha a tömegekben ferde vélemény verne gyökeret Debrecen életének arról a korszakáról, mely a véghezvitt hatalmas alkotásokra és az elért rendkívüli fejlődésre méltán lehet büszke.

Dr. Vásáry István polgármester, aki két hét óta visszatért szabadságáról és visszatért a város ügyeinek vezetésében, tegnap a belügyminisztertől kapott felhívást, hogy kihallgatásra jelenjen meg nála. Szerdán délután érkezett le a felhívás és a polgármester a csütörtök reggeli gyorsal Budapestre utazott, ahol 11 órakor jelentkezett a belügyminisztériumban. A belügyminiszter hosszabb ideig tartó kihallgatáson fogadta dr. Vásáry Istvánt, akivel közölte azt, hogy a Debrecen városnál folyamatban volt miniszteriális vizsgálat adatai alapján öt polgármesteri állásától fel kell függesztenie.

A felfüggesztés indokairól is nyíltan beszélt a belügyminiszter és három indokot nevezett meg, ame-

lyek folytán fegyelmi vizsgálatot kell indítani Vásáry István polgármester ellen, viszont felhozott egy negyedik indokot, amely lehetetlené teszi szerinte, hogy a polgármester addig is hivatalában legyen, amíg az ellene indított vizsgálat lefolyik. Az a három indok, amelyek alapján a belügyminiszter a vizsgálatot elrendelte dr. Vásáry István polgármester ellen, a következő:

A miniszteriális vizsgálat adataiból a belügyminiszter úgy látja, hogy dr. Vásáry István polgármester kedvezményeket adott a Vásáry-testvéreknek az ohati haszonbérlet ügyében.

Ugyancsak a miniszteriális vizsgálat adatai szerint állítólag dr. Vásáry István polgármester olyan rendszert honosított meg Debrecen fogyasztási adókezelése körül, mely sikkasztásokra ad lehetőséget.

Hasonlóképpen kifogás tárgyává tette a vizsgálat azt is, hogy Vásáry polgármester nem terjesztette fel a belügyminisztériumba azt a közgyűlési határozatot, mely Miszty főügyész ismeretes ügyével kapcsolatos.

A negyedik indok, amely a belügyminiszter szerint lehetetlené teszi, hogy a fegyelmi vizsgálat lefolytatása alatt dr. Vásáry István a polgármesteri székben ülhesen, az, hogy a városi tisztviselők mindad-

dig nem tudnak pártatlan vallomást tenni és adatokat szolgáltatni a vizsgálatnak, amíg Vásáry polgármester hivatalban van.

A polgármester természetesen tudomásul vette a belügyminiszter döntését és délután 2 órakor már vissza is utazott Debrecenbe, ahova este 6 órakor érkezett meg.

A belügyminiszter felfüggesztő végzése és ennek indokolása egy-két napon belül megérkezik Debrecenbe és minden valószínűség szerint nyilvánosságra kerül. Akkor majd a közvélemény is ítéletet alkothat arról, hogy ennek a rendkívül súlyos döntésnek mik az alátámasztó indokai.

A belügyminiszteri leirat, amely a polgármester felfüggesztése ügyében leérkezik, más irányban is tartalmaz intézkedéseket. Több felfüggesztés várható a város tisztikarában.

Öngyilkos lett a gyógyszerész egyesület igazgatója

Budapest, augusztus 23. (M. O. T.) Hajós Gyula 41 éves gyógyszerész, az Okleveles Gyógyászok Egyesületének ügyv. igazgatója ma a Népszínház ucca 31. szám alatt levő lakásán morfiúmmal, veronállal, alonannal és domokonnal megmérgezte magát. Holtan találtak rá hálószobájában.

Reuma 500.000 évvel ezelőtt

Pöstyénből jelentik: Neuwirth Jenő dr. fűrődorvos, a világhírű pöstyéni gyógyeljárás szakavatott ismerője a napokban előadást tartott a reumáról és annak gyógykezeléséről. Előadása során a statisztika tükrében mutatta be, hogy az idült reumatizmus több áldozatot szed és több anyagi kárt okoz, mint minden más, krónikus betegség. Számítalan új gyógymód kísérletezik ma a reuma gyógyításával, amelynek a modern orvostudományi elvek szerint általánosoknak kell lenni és nemcsak a lokális tünetek gyógyítására kell irányulnia. Megállapította Neuwirth dr., hogy alig van ember, akinek a szervezete nem rejtegetne valamilyen fertőzéses gócot. E súlyos betegség sikeres leküzdésére a gyógymódotnak oly kombinációjára van szükség, hogy valamennyi betegségek okozó faktor ellen egyidőben küzdhessen az orvos. Érdekes az a megállapítás, hogy a már 500.000 évvel ezelőtt élt jávai majom-ember és a százezer évvel ezelőtt élt neandervölgyi ember is reumában szenvedett, ép úgy, mint a prehisztorikus geológiai korszakok óriási állatszörnyetei. Az emberiség legkorábbi korszakából reánkmaradt elkövesedett csontok a reumás elváltozás csilhatatlan tüneteit mutatják. Előadása befejező részében azt az álláspontot hangsúlyozta az előadó, hogy a reuma gyógyításának érdekében a szervek normális működését, az egész szervezetet restaurálni kell. Szólt végül Pöstyénről, amelynek áldott hévívíz forrásai évszázadok óta fontos szerepet játszanak a reuma gyógyításában.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Gömbös miniszterelnök újból házasságot kötött első feleségével

Budapest, augusztus 23. Vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök csütörtökön délután Nagytétényben házasságot kötött jákfai Gömbös Gyuláné, Reichert Margit asszonnyal. A polgári házasságkötést Mars-toni László főjegyző, anyakönyvve-

zető, az egyházi esketést Raffay Sándor ágostai hitv. evang. püspök végezte. Tanúk voltak: pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár és sztranyavai Sztranyavszky Sándor

képviselő.

Gömbös Gyula miniszterelnök első feleségével, akivel való házasságából 3 gyermek, a 18 éves Ernő, a 16 éves Dóra és a 15 éves Gyula született, kötött újra házasságot.

A „Nemzeti Szocialista” című véresszájú hecclapot betiltotta a belügyminiszter

Budapest, augusztus 23. A belügyminiszter Budapesten Böszörmény Zoltán kiadásában és felelős szerkesztésében megjelenő, Máthé Ernő nyomdájában előállított „Nemzeti Szocialista” c. politikai hetilap további megjelenését és további terjesztését az ország belső rendjét és közbiztonságát veszélyeztető közleményei miatt eltiltotta. Ezt a rend-

szabályt a lappal szemben azért kellett alkalmazni, mert abban sorozatosan, de különösen az 1934 augusztus 12-én megjelent számában az állami rend ellen olyan nagy mértékben izgatató tartalmú közlemény jelent meg, aminek leplezetlen célja a széles néprétegekben elkeseredést támasztani s a lelkekben szélsőséges

szenvédeyleket kelteni. A lap ilyen irányú közleményei az állami rendet épen úgy, mint a társadalom békéjét s a köznyugalmat súlyos mértékben veszélyezteti. A belügyminiszteri rendelet végül arról intézkedik, hogy a lapnak tilalom ellenére netalán megjelenő példányait el kell kobozni.

A burkolási járulék-hátralékok törlését és a burkolás közadókból fedezését kívánják a háztulajdonosok

A burkolási járulékok kivételét a városi számvevőség újból megkezdte s több ezer háztulajdonost hívnak fel arra, hogy a közterületek burkolási költségeiből reájuk egyenként eső, gyakran igen tekintélyes összegeket záros határidőn belül befizessék. A súlyos gazdasági helyzet és a magas közterhek folytán amúgy is megterhelt háztulajdonosok széles köreiből váltott ki élénk megmozdulást ez a most esedékesé váló újabb kötelezettség, aminek az érdekeltek legnagyobb része egyáltalán nem tud eleget tenni.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete több választmányi és adószakosztályi ülésen foglalkozott a burkolási járulékok ügyével és a következő határozatot hozta:

Az egyesület javasolja a jelenleg érvényben levő 383/1924. bkgy. sz. burkolási szabályrendeletnek módosítását abban az irányban, hogy mindennemű közterület (ucca, úttest, tér és járda) és ezek tartozékainak burkolási, próbaburkolási, fentartási és átalakítási költségeit közadókból fedezzék. Ez a módosítás visszaható erővel kiterjed mindazon burkolási járulékokra, amelyek a jelenleg érvényben levő burkolási szabályrendelet alapján készített munkálatok következtében állottak elő, vagy fognak előállni. A már befizetett járulékok összege a befizetők közadótartozásának törlesztésére fordítandó vagy visszatérítendő.

Addig is, míg a fenti módosítás életbe nem lép, a burkolási járulékok behajtása iránti eljárás felfüggesztendő.

Az egyesület fenti javaslatának sürgős letérgetése, pártolása és elfogadása végett báró Vay László főispán úr és dr. Vásáry István pol-

gármester úr ömeltóságát, Debrecen sz. kir. város törvényhatóságát, a Nemzeti Egység Pártja és a Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének vezetőségét, a helybeli gazdasági érdekképviselőket, végül a törvényhatósági bizottság tagjait tisztelettel felkéri illetve megkeresi.

A határozat indokolása kifejti, hogy „a közterületek a város tulajdonát képezik, tehát annak fentartása a köz kötelessége. A burkolási költségek egyrészének az érdekelt háztulajdonosokra való hárítása elmentésben áll az egyenlő, sőt az aránylagos teherviselés elvével is, annál is inkább, mert a háztulajdonosok amúgy is a zömét viselik a városi közterheknek, tehát külön újabb teher reájuk igazságosan át nem hárítható.

A burkolásból előálló ingatlan értékemelkedés a mai viszonyok közt csak elméleti, mert a házak értéke egyre csökken s ezzel szemben az újabb burkolási teher a ház értékét és eladási lehetőségét, valamint hitelképességét teljesen leszállítja, úgy hogy a háztulajdonos végül sem köz-, sem magántartozásait nem képes fizetni.

Egyébként a burkolásnak az egész város fejlődése és az egész lakosság közegészségügye, továbbá a vidék és a közlekedési és szállító vállalatok látják az általános és rendkívüli hasznát, mindezek sokkal többet használnak a burkolatot, mint a háztulajdonosok. Tehát az ő rovásukra az adózó polgárok közt ezért sem lehet megkülönböztetést tenni. Az érvényben levő szabályrendelet több téves megkülönböztetést tartalmaz az uccák osztályozása, a burkolás minősége és a hozzájárulási kulcs különbözősége te-

kintetésben, de ezek nem küszöbölhetők ki addig, míg a burkolási járulékokat egészben vagy részben egyes adózók viselik. Ezen járulékok megfelelő szétosztására a törvények és rendeletek bőséges módot nyújtanak. Végül a város is könnyebben fog hozzájutni a közadókba szétosztott összegekhez mint az egyes adózóktól követelt nagyszámú járulékokhoz.”

A Háztulajdonosok Egyesülete ezt a mozgalmat széles méretekben folytatja és ezúton is felhívja az összes háztulajdonosokat, különösen azokat, akikre burkolási járulékokat vetettek ki, hogy az egyesület irodájában (Széchenyi u. 1. sz.) minden hétköznap délután 5 órakor tartandó burkolási értekezleten mielőbb megjelenjen szíveskedjenek.

VASÁRNAP REVANSOT AD DEBRECEN A MISKOLCI ÚSZÓKNAK

Debrecen úszói vasárnap Miskolcon vendégszereltek, ahol Miskolc válogatott úszócsapatával mérték össze erejüket. A versenyt nagy küzdelem és a debreceni úszók néhány nem várt jó eredménye révén Debrecen nyerte 126:92 pontarányban Miskolc előtt.

Most vasárnap, 26-án ennek a mérkőzésnek a revánja zajlik le a nagyerdei városi uszodában. A verseny után Debrecen és Miskolc csapatai vízipólómérkőzést játszanak, ami annál érdekesebb és izgalmasabb lesz, mert az elmúlt vasárnap a miskolciak csak az egrí Mátyr vendégszerelőjével tudtak Debrecen nagyszerűen játszó csapatától 3:3-as döntetlent kiharcolni.

A rendezőség a helyáratat igen méltányosan állapította meg, hogy ezáltal is lehetővé tegye mindenkinek a szép és nívós mérkőzés megtekintését.

— Harminc galambját lopták el. Főző Béla vaskereskedősegéd Andaházy ucca 4. szám alatt levő házának udvaráról a galambdúcokból az elmúlt éjszaka harminc galambot elloptak. A galambtolvajt keresi a rendezőség.

A sikkasztó rikkancs mozitrukkje vadházastársá lerázására

Az egyik ismert debreceni hírlapbizományi iroda tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen sikkasztás címén egyik alkalmazottja, Kacsari Béla ellen. Kacsari Béla mint rikkancs volt nála alkalmazva, azonkívül pénzbeszedéssel is megbízta. A 34 esztendő fiatalember eleinte pontosan beszámolt a felvett összegekkel, később azonban főnöke észrevette, hogy bizonyos összegek hiányoznak az elszámolásokor. Mintegy kétszáz pengő hiányzott a Kacsari Béla által felvett összegekből. A rikkancs azonban, amikor megtudta, hogy sikkasztása kiderült, megszökött Debrecenből. A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást indított kézrekerítésére és a nyomozás során rendkívül érdekes adatok derültek ki. Megállapították, hogy a rikkancs vadházastárságban élt egy fiatal nővel. Amikor megszökött Debrecenből, vadházastársát is magával vitte és azt mondta neki, hogy Sátoraljaújhelyre mennek.

Már Miskolcra értek, amikor kiszállottak. Kacsari Béla ekkor közölte a nővel, hogy ezen az állomáson át kell szállni és úgy folytatják útjukat. Ki is szállottak és Kacsari a nőt egy másik vonathoz vezette, ő maga pedig eltávozott azzal a kijelentéssel, hogy a pénztárhoz megy megváltani a továbbutazáshoz a jegyet. A nő azonban hiába várta vissza a fiatalembert, Kacsari nem jelentkezett. A vonat is elindult, de a rikkancs még mindig nem volt sehol.

A cserbenhagyott nő ekkor kétségbeesetten kezdett a kalauznál érdeklődni és meglepetve hallotta, hogy a vonat, amelyben ül, nem Sátoraljaújhely, hanem Debrecen felé viszi. Így derült ki aztán, hogy a ravasz rikkancs furfangos ötlettel szabadult meg vadházastársától. Amíg a nőt beültette a Debrecenbe visszatérő vonatba, ő maga felült a budapesti gyorsra és tovább utazott a fővárosba.

A rendőrség most országos rádió-körözést bocsátott ki a ravasz szélhámos ellen.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Vincze Imre bolti szolga, leány: Irén. Oláh Barra kereskedő, leány: Irma. Zilber Májor főkantor, fiú: Miklós.

Eljegyzések: Paál Dániel—Soltesz Ilona. Csonka István—Pederi Margit. Schadek Zoltán—Kovács Eszter. Herega Vitusz—Tausser Róza. Molnár Miklós—Juhász Róza.

Halálozások: Szabó Ferencné Fehér Erzsébet ref., 22 éves, Urrétje u. 22. Létai Imre ref., 56 éves, Debrecen. Szőke István ref., 69 éves, Csapó u. 76. Doka Péter ref., 41 éves, Nagylónya. Szabó Gabriella ref., 80 napos, Irén u. 19.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Amerikában nem halhat éhen a becsületes ember

Közel 4 millió család és félmillió egyedülálló munkás kap munkanélküli segélyt

Washington, augusztus 22. A szövetségi inségségélyakció keretében az idén a különösen nehéz téli hónapokban sokoldalú munkalehetőségek teremtésével alkalmazkodni kívánnak az egyéni képességekhez és óhajtsokhoz. A munkaközvetítés keretében csak olyan munkanél-

küliekre gondolnak, akik eddig közvetlen munkanélküli segélyt kaptak. Az Egyesült Államokban ezidőszerint 3.835.000 család és 525 ezer egyedülálló ember kap munkanélküli segélyt, 1.025.000 embert pedig szükségmunkák keretében foglalkoztatnak.

Fertőzött és vízzel hígított tejet árusít a pallagi gazdasági akadémia tejüzeme?

Hegymegi Kiss Pál képviselő feljelentést tett a földművelésügyi miniszternél Halász Miklós tanár, az akadémia gazdaságának vezetője ellen

Hegymegi Kiss Pál képviselő hetekkel ezelőtt Kállay Miklós földművelésügyi miniszternél feljelentést tett Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár, a pallagi gazdasági akadémia gazdaságának vezetője ellen. A feljelentés szerint a Gazdasági Akadémia tejgazdasága által a debreceni piacra szállított tej fertőzött. A feljelentés nem maradt pusztába kiáltó szó, mert a miniszter — mint a Független Ujságot tájékoztatták, ebben az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot, Halász Miklós tanár ellen pedig a feyelmit megelőző vizsgálatot rendelte el.

A feljelentés beadása előtt ugyanis több panasz érkezett Hegymegi Kiss Pál képviselőhöz. Ezekben a panaszosok azt kifogásolták, hogy az akadémiai gazdaság bizonyos mérvű hiányokat mutat. Mások viszont azt nehézményezték, hogy a gazdaság tejüzemének teje néha coli bacillusokkal fertőzött, majd mások azt állították, hogy a tejüzem teje vízzel van keverve. A

képviselő érdeklődött a vegykísérleti állomás vezetőjénél és beigazolást nyert, hogy az intézet több alkalommal megvizsgálta az akadémia tejgazdaságának tejét és a vizsgálat eredménye több esetben nem volt kielégítő. Hegymegi Kiss Pál képviselő ezeknek utánna tette meg feljelentését Halász Miklós tanár ellen.

Egyébként Halász Miklós tanár a politikai életben is szerepet játszik és Debrecen város törvényhatóságának is tagja. Erősen jobboldali ember, aki a közgyűlés szélsőjobb oldalán foglal helyet és különösen éles közbeszólásaival igyekszik jobboldali színt vinni a közgyűlésbe.

A miniszter intézkedése különösen várospolitikai körökben keltett élénk feltűnést és ha a vizsgálat során Hegymegi Kiss Pál feljelentésében foglaltak beigazolást nyernek, úgy könnyen lehet, hogy ezt az ügyet bünyügyi útra terelik. Éppen ezért a vizsgálat elé élénk érdeklődéssel tekintenek.

Edison végrendelete:

A föld belsejéből és a tenger vizéből kitermelhető villamosság lesz a jövő erőforrása

Newyork, augusztus 23. Thomas Alva Edison, a világhírű feltaláló tulajdonképpeni végrendeletét, mely a „Menloparki varázsló” szellemi működésének tudományos szempontból szinte felbecsülhetetlen értékű összefoglalása és amelyben Edison a technika jövődombeli fejlesztésére vonatkozóan útmutatásait fektette le, szerencsés véletlen

folytán találták meg egy ügyvédi iroda irattárában.

Edison halála előtt ugyanis több végrendeletet készített. A végrendeletek egyikében mintegy 3 millió dollár értékű vagyona fölött rendelkezett, egy másik végrendeletben viszont azokat a tehetséges amerikai technikusokat jelölte ki, akiket utódaiul kívánt meghívni az

Vigszínház-mozgó

Csodálatos film! Csodálatos siker!

BESTIÁK!

Megelőzi STAN és PÁN burleszk

Előadások 5—7—9 órákor.

Az első előadáson mérsékelt helyárak

U r a n i a

Ma utoljára a 3 órás óriás műsor:

1. KISERTETEK VONATA

Fősz.: Röck Marika, — Törzs Jenő.

2. FEDÁK SÁRI első világsikere

„I Z A N É N I”

Előadások kezdete: 5, 8 és 9.30 órákor,

de folytatólag be lehet menni a filmek kezdeténél 5, 7.30, 8 és 9 órákor.

— Áldott állapotban levő nők, új anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülést, úgyszintén rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el.

Edison-művek vezetésére. Ez utóbbi végrendeletben, amelyet záradékkal is ellátott a nagy feltaláló, Edison egy 16 oldalas terjedelmű pótvégrendeletre hivatkozott, amelyet halála után 1 esztendővel hoznak majd az emberiség tudomására és amelyben a világhírű tudós m...-désének féltve őrzött titkait kívánja feltárni.

Esztenők multak el Edison halála óta, de a pótvégrendelet után hiába kutattak egész Amerikában Most azután a Bruce ügyvéd, Edison azóta szintén elhunyt jogtanácsosának irodájában őrzött akták selejtezték és a munka közben általános meglepetéssel reá akadtak az évek óta hiába keresett pótvégrendeletre.

Kiderült ugyanis, hogy Edison öreg jogtanácsosa meghalt mielőtt a végrendeletet nyilvánosságra hozhatta volna s így annak holtétérő senkinek sem volt tudomása. A végrendeletben Edison két óriási horderejű technikai probléma megoldására ad tanácsot. Egyik a föld belsejéből nyerhető villamos erő, a másik a tenger vizéből kitermelhető elektromos energia felhasználására vonatkozik. Ezeknek a problémáknak gyakorlati megoldására pontos utasítások találhatóak Edison pótvégrendeletében, amely ilyen körülmények között technikai szempontból szinte korszakalkotó jelentőségű.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VASAROLJON

— A Tiszába fulladt egy 15 éves leány. Az egykori csendőrőrés telefon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Bertók Ilona 15 éves egyke leány augusztus 20-án a Tiszába ment fürödni. Azonban vigyázatlanul olyan helyet választott a fürdőre, ahol örvény volt. A víz sodra elkapta a szerencsétlen leányt, aki belefulladt a folyóba. Holtteste ezideig a leggondosabb kutatás ellenére sem került elő.

Könyvkötéseket, egyszerű és díszes kivitelben

híradumokat, mappákat, színes könyveket, imakönyveket, zsebkönyveket izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai
könyvnyomda • könyvkötészet • vevőre szóló intézet • üzleti könyv gyár, kiskönyvtár

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Egy volt debreceni tanár halála

Szomorú hír jött elszakított területéről, meghalt Fülep Imre nyugalmazott tanár. Fülep Imre Debrecenben végezte a középiskolát és itt kezdte tanári pályáját. Egyetemi éve alatt gr. Károlyi Tibor házában nevelésködött és mint ilyenek, gr. Károlyi Gyula, a Gömböst megelőző miniszterelnök is tanítványa volt.

A debreceni Kollégiumtól megválasztva, állami szolgálatba lépett, a nagybányai gimnáziumnak lett a tanára. Ebben a minőségében évtizedekig szolgálta a magyar közoktatást, ebben a minőségében érte Trianont, amelynek bekövetkeztekor is ott maradt Nagybányán és öregsége napjaiban főképp a ref. egyház ügyei körül buzgálkodott. Halálát, amely most 73 éves korában érte utól, Debrecenben élő több tanuló- és tanártársa vette szomorúan tudomásul.

Szerelmese helyeit Vadlót a lopás egy cigányiegyen

Balog János, a Papp Mária és Balog János mekepérsi cigányok alottak csatornákön a debreceni törvényszék előtt lopás vádjával terhelten. A vad szerint a diszes társaság még 1932-ben bejött Debrecenbe, az őszi vásárra. Itt aztán fényes összeműködéssel sikerült ellopniuk Tóth Imre 22 éves kőművesegéd cigarettatárcáját.

Azonban nem sokáig örültek az ellopott tarcanak, mert a károsult észrevette, hogy az enyveskezu társaság emelte el a dőzrit és hamarosan visszavette tőlük a lopott holmit, amit a motozáskor Balog Jánosnál találtak meg.

A csütörtöki tárgyaláson a cigarettatárcagyűjtő társadalmi alakulat hölgytagjai megrázó hangon ecsetelték artatársaságukat és kijelentették, hogy ők csak a kérdéses eset alkalmával ismerkedtek meg Balog Jánossal, aki éppen az ismeretséget megpecsételendő, cigarettával kínálta meg a kreolború dámákat, miközben tuvolahangon házasságot ígért nekik. Eközben jelent meg a kárvalott kőművesegéd és megtörtént a katasztrófa. A tárcsa a házassulandó ifjúnál megtalálódott.

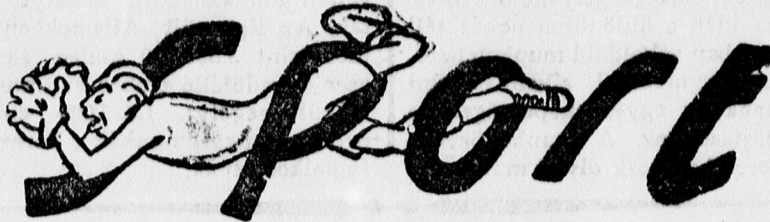
A kőművesegéd azonban lényegesen másképpen látta a történeteket. Azt mondta, hogy a tárcát Balog Lászlóné lopta el és mikor a cigányok észrevették, hogy baj lesz a dologból, elkezdtek a tárcát átadogatni egymásnak és így került az végül is Balog Jánoshoz. Balog János aztán a Papp Mária ébenfekete arcbőrére hosszas és szerelmes pillantást vetett és kijelentette, hogy vállalja a lopást. A lovagias cigánylegényt a törvényszék el is ítélte szerencsésen 5 napi fogházra, amelybe a cigánylegény férfiásan belenyugodott.

A társaság többi tagjait pedig felmentették.

— Lopják a fatori sétány padjainak támláját. Vargha József, a Magyar Hirdető Iroda tisztviselője megjelent a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik a Piac uccai sétányon elhelyezett padok alkatrészeit lopkodják. Feljelentésében előadta hogy 35 padnak a karfáját, illetve támláját lopák el. A rendőrség keresi a tolvajokat.

ABBAZIA PALACE HOTEL BELLEVUE

Közvetlenül a tengerparton a strandfürdő átellenében. — Leszállított pensió árak. Hosszabb tartózkodásnál és családoknál kedvezmény. — Teljes pensió összes mellékköltségekkel már napi 11 pengőtől. — Pengőbefizetés. — Felvilágosítás és szobarendelés Budapestben, az állandó irodában, Carlton szálló. (Telefon 889-70.)

Agyba-főbe dícsérik a Bocskayt a bécsi ujságok

A Vienna el van ragadtatva a debreceni vendégszeretettől,
a Bocskay korrektségétől és sporttudásától

A Bocskay százszázalékos erkölcsi sikert könyvelhet el a legutóbb megrendezett körmerkőzésével. A debreceni csapat könnyedén győzött az Sk Russj ellen és meglepo stílussal küzdött a bécsi Vienna ellen, amelylyel döntetlen eredményt ért el.

A Vienna elleni meccs külön sikert jelent a debreceni csapatnak, mert a jó formában levő Viennát a Bocskay majdnem hogy legyőzte és az eredmény hízelgo a Bocskayra. A Vienna el volt ragadtatva a debreceni vendéglátástól és a bécsiek is olyan fairen és korrektül játszottak, mint a debreceniek. Amint hazaértek, nem győzték eléggé dícsérni a Bocskayt és a Vienna elnöke a bécsi lapoknak adott nyilatkozatában kiemelte Debrecen város sportjának

nagy fejlettségét, a vendégszeretetet és a mindig sportszerű eljárását. A bécsi ujságok a mérkőzésről szóló kritikáikban a Bocskayt, mint csapatot is dícsérik s külön fejezetet szentelnek a három ördögös csatárnak: Telekinek, Vinczének és Markosnak.

Megemlítik a lapok, hogy Kupinszky Sándor dr., Debrecen város tanácsnoka sporttól áthatott szeretettel üdvözölte őket és szintén azon volt, hogy az osztrák futballisták debreceni tartózkodását minél kelemesebbé tegye. A Sport Tagblatt egyébként annak a nézetének ad kifejezést, hogy Debrecen csapata a most kezdődő futballszezonban még a tavalyi eredményeit is felül fogja mulni.

Vasárnap startolnak a keleti amatőrök

A hosszú nyári szünetnek vége: a szokástól eltérően ez idén az amatőr csapatok megelőzve a Bocskayt, vasárnap már bajnoki mérkőzést játszanak. Kítől mit várhatunk? Vegyük sorrendben.

A PMAV-tól

ez idén is bajnokságot, mert bár kezdenek kopni régi erényei, még mindig érvényesülni fog a rutin, amelylyel felé tud kerekedni ellenfeleiknek.

A DVSC

volna hivatva megszorítani, de Pálinkás a visszavonulás gondolatával foglalkozik. Szabó tifuszgyanus hosszú betegsége, Nyizsnyik bevonulása erősen gyengíteni fogják. Hozzávéve azt, hogy elvesztette oktató tréningmesterét, a Bocskayt, erősen csökkentik mult évi előkelő 2-ik helyezési esélyeit is.

A NyTVE

átszervezés alatt áll, friss csapattal jön, még sem hihető, hogy tartani fogja a mult évi 3-ik helyet.

Sokkal több esélye van a PMAV mögé kerülni a

NyAFE-nak,

melynek tavalyi csapata együtt van, rutinja gyarapodott, de megmaradt a régi rossz homokos pálya talaja is, amely 2 gól fort jelent neki ellenfeleivel szemben.

Az MTSE-vel

együtt minden bizonnyal leszorítják a NyTVE-t, melynek szintén együtt van a tavalyi csapata, de nem úgy a DKASE-nak,

mely a nyarat ellazsálta. Nem épített semmit. Elvesztette Magyar, Bőor I. sérült, Bőor II. már inkább

a Bocskayhoz tartozik. De egyéb bajok is környékezik. Reménye lehet októberben néhány DTE-játékosra, ezek azonban naggyá nem tehetik.

A NyKISE

nagyban fogadkozik, amelyben szintén nem lehet bízni. Egy közepes csapat lett az egykori bajnokból.

A DEAC

szintén beletörődöttnek látszik sorába. Elsőrangú halvesorát néha össze-vissza látjuk a csapatrészekben, míg új csatartehetéseket képtelen nevelni, vagy találni. Az egyetemi csapat az alsó régiókba fog zuhanni, melynek bizonyítékát már Karcagon szolgáltatva vasárnap.

A DVSE

az egyetlen, amelytől most már több várható. Meggyőző, észszerű játéktól még messze állnak, de mégis kitartóan foglalkoznak játékosaikkal ennek mutatkozni kell a készületlen gyenge mezőnyben. Középhelezést várunk a DVSE-től.

A Textil

megnyírbált, megkopott együttes, állandó fegyelmi ügyek gyengítik a csapatot, ennél fogva a sereghajtók között lesz. Szintúgy a

KSE,

amelyből kivesztek a régi erények. Alig van már közönsége. Játékosanyaga van, de nincs, aki megfelelően irányítsa azt.

Az új elsőosztályúak, mint a DMTE és a KMOVE

utolsó helyen fognak végezni, mert csapatuk gyenge. A másodosztályban itt nem lehet erősödni, sőt. Természetesen változthatat

helyzetben egy-egy jó csatár váratlan megjelenése, de Keleten már erre sem lehet számítani.

MISKOLCON JATSIK VASÁRNAP A BOCSKAY

A Bocskay csapata sikeres szentistváni tornája után Miskolcra rándul ki vasárnap, ahol az Attila átszervezett együttesével játszik barátságos mérkőzést. A csapat szerdán kiadós kondíciótréninget tartott, melyen Gyulay kivételével valamennyi játékos résztvett. A szokásos csütörtöki tréninget ezúttal pénteken délelőtt tartják meg.

Mint értesülünk, Gyulayt megvizsgálta Lőss tanár és megállapította, hogy izomszalagjai tágultak meg s egyheti pihenő után már játszhat is. Térdén támadt daganat egy heves összecsapás miatt keletkezett, nem komoly dolog, pár nap alatt rendbejön.

Miskolcon a csapatot nagy érdeklődéssel várják, de sokan kíváncsiak az átszervezett Attilára is, így bizonyos, hogy sokezren nézik meg az érdekes mérkőzést.

KETTŐS AMATŐRBAJNOKI MÉRKŐZÉS A DVSC-PÁLYÁN

A keleti amatőrbajnokság 1934-1935. évi nyitányakeppen 4 csapat játszik a DVSC-pályán.

Negyed 3 órakor a DKASE-MTSE bajnoki mérkőzést játsszák le. Erős vedelmű, de gyenge csatársorok találkozója lesz ez a mérkőzés, amely a (0:0), (1:1) döntetlen felé hajlik. Gól mindenestre kevés fog esni ezen a mérkőzésen. Győzelmi esélyei inkább az MTSE-nek vannak.

Negyed 5-kor a DVSC-Textil bajnoki mérkőzés kerül sorra. Mindkét csapat tartalékos lesz. Győzelmi esélyei a DVSC-nek vannak inkább, mert sokkal egységesebb csapat, mint ellenfele. Kétfőlos DVSC-győzelem várható. A mérkőzéseket propaganda helyárazakon lehet megtekinteni.

CSONKA FORDULÓVAL KEZDENEK AZ AMATŐRÖK

Az 1934-35-ös amatőrbajnoki szezon a DEAC-KMOVE 3:3 arányban döntetlenül végződött mérkőzéssel Karcagon nyílt meg az elmult vasárnap. Az első forduló pedig 26-án, vasárnap lesz a következő programmal: Debrecenben DVSC-Textil és DKASE-MTK, Kiszárdán DEAC-KSE, Nyírbátorban NyAFE-DVSE. A PMAV az UTE-val játszik Magyar Kupa-mérkőzést, ezért a KMOVE elleni meccsét kénytelen elhalasztani. Az NyKISE a Phöbust látja vendégül vasárnap, ezért a nagy konkurrencia miatt elmarad a NyTVE-DMTE mérkőzés is.

A DKASE labdarugó szakosztálya ma, péntek este 9 órakor szakosztályi ülést tart Csapó ucca 100. alatt, amelyre az összes játékosok feltétlen és pontos megjelenését kéri az elnökség.

Háztartási alkalmazottat?

keres!

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Kétségbeejtő ma már a független kisgazdapárt vergődését nézni

— mondja Dinnyés Lajos képviselő, aki szerint a párt lepaktált a kormánnyal s emiatt a tömegek eltávolodtak Eckhardtól

Budapest, augusztus 23. A független kisgazdapárt legutóbb tartott országos választmányi ülését nagy izgalom előzte meg.

Ezen a választmányi ülésen kellett volna állást foglalnia a független kisgazdapártnak a kormánnyal szemben, de ugyanezért azt várták a párt tagjai, hogy a képviselői csoport a legutóbbi gönci választással kapcsolatosan érelyes lépésre szánja rá magát.

A kormány politikáját illetően a független kisgazdapárt országos választmányi ülése állást is foglalt, amennyiben párttáborzat alakjában kimondotta, hogy

továbbra is lábhoz tett fegyverrel figyelik az eseményeket

és várják, hogy a kormány teljesítse a titkos választójog bevezetésére vonatkozó ígéretének a teljesítését. A gönci választás ügyében a párt választmányi ülése

egy hétre elhalasztotta a határozathozatalt.

Mind a két határozatot vegyes érzelmeikkel fogadták nemcsak a vidéki kiküldöttek, akik az országos választmányi ülésen részt vettek, hanem a párt több országgyűlési képviselője is. Ennek az elítélő felfogásnak most váratlanul

igen éles formában adott hangot Dinnyés Lajos, az ócsai kerület országgyűlési képviselője.

Dinnyés, aki az országos választásokon a maga erejéből szerzett magának és a független kisgazdapártnak mandátumot, a legutóbbi hónapokban tartózkodott minden aktivitástól. Hegymegi Kiss Pál, mint a független kisgazdapárt igazgatója, szükségesnek tartotta, hogy Dinnyés Lajost megkérje: kapcsolódjék be ismét a független kisgazdapárt életébe. Hegymegi Kiss Pál felszólítására Dinnyés Lajos hosszabb levélben válaszolt és ebben

kifejtette felfogását a független kisgazdapárt politikai magatartásával a legutóbbi ténykedéseivel szemben.

Dinnyés Lajos ebben a levélben elmondja, hogy 1931-ben, mikor a független kisgazdapárt programjairól szót szolgált,

a pártnak az volt a legerősebb fegyvere és egyetlen létjogosultsága is, hogy politikai és gazdasági téren a legteljesebb rendszerváltozást tűzte ki célul.

Hivatkozott Dinnyés levelében magára Gaal Gasztonra is, aki mindig ezt hangoztatta és ilyen irányban sorozatos küzdelmeket folytatott a kiskirályok ellen, akik köztisztviselői hivatásuk ellenére a kormány uszályhordozói lettek és a választásokon a legszemérméletlenebb törvénytörést követtek el. A párt a különböző választásokon győzelmet győzelemre halmozott, amikor

lasztás után — új éra kezdődött.

Gaal Gasztonnak nem tetszett, hogy a független kisgazdapárt győzelmé folytán Milotay István mandátumhoz jutott. Gaal Gaszton álláspontja beigazolódt, mert Milotay semmiféle támogatást sem jelentett a független kisgazdapártnak.

Dinnyés Lajos ezután levelében sorra vette az összes időközi választásokat. Előadja levelében, hogy

Monorra minden tiltakozása ellenére Trettina Jenőt küldték le jelöltnek.

Mezőkeresztesen a párt egyik alapítóját, Tildy Zoltánt biztos mandátumától ültették el és a párt semmit sem tett, hanem ellenkezőleg,

lepaktált a kormánnyal.

Politikai rezerváltságát Dinnyés Lajos ebben a nagy, feltűnést keltő levélben főként azzal magyarázza a továbbiak során, hogy

a párt Gömbös Gyulával szemben nem foglalt el határozott álláspontot.

A független kisgazdapárt megtorpant Gömbös Gyula személye előtt s lepaktált vele.

Ennek a paktumnak a következménye, hogy Tildy Zoltán ma sem képviselő. Gaal Gaszton nem ezt hirdette. Azt mondotta mindig, hogy

a független kisgazdapártnak sohasem szabad paktumából élnie,

hanem mindig az egyenes úton kell járnia.

— Kétségbeejtő ma már nézni a

pártnak ezt a vergődését — írja Dinnyés. — Csengeren is letaglózták a független kisgazdapárt jelöltjét, ugyanez történt Göncön is. A párt ma is néma, egyetlen lépést sem tesz azok miatt a választási atrocitások miatt, amelyeket ott elkövetnek.

Sőt most már a párt azt a nyilatkozatot tette, hogy lábhoz tett fegyverrel figyel az eseményeket. A lábhoz tett fegyver csöve az ég felé néz.

A párt már két esztendeje áll lábhoz tett fegyverrel. Az elmúlt két év alatt már sok eső esett. Úgy látom, hogy a párt puskáiban a golyó teljesen átázott és ma már egyáltalában el sem lehet sütni a kisgazdapárt fegyverét.

A legnagyobb baj az, hogy a független kisgazdapárt tömegei nem értik ezt a lojalitást. Kezdenek tőlünk eltávolodni, egyesek jobbra, mások balra. Ennek természetesen csak a kormány örül, mert azt akarja, hogy minél tovább tartson ez a lábhoz tévés és ezalatt a párt alól kicsússzon a talaj.

Dinnyés Lajos levele végén bejelenteti Hegymegi Kiss Pálnak, hogy ősszel ismét bekapcsolódik a politikai életbe, de — úgy látja —

kénytelen lesz a független kisgazdapártnak a kormánnyal szemben tanúsított magatartása miatt levonni a végső következtetéseket.

Úgy tudjuk, hogy Dinnyés Lajos azonos véleményen vannak Rakovszky Tibor, Musa István, Mojzes János és mások is.

Schuschnigg titokban Barthouval találkozott

Páris, augusztus 23. A Paris Soir nizzai jelentése szerint Schuschnigg osztrák kancellár a reggeli órákban autón utrakelt Antibes felé, útközben megállította a kocsi s kijátszva az újságírók éberségét, másik gépkocsira szállott, amely ismeretlen helyre szállított el. Nizzában legkülönfélébb híresztelések keringenek. Egyesek úgy tudják, hogy Barthou külügyminiszter a déli francia tengerpartra érkezett s Schuschnigg kancellár ma délután Rocebru-

neba ment, ahol Barthou régi barátjának, egy ismert francia akadémikusnak a villája van. Az újságírók figyelmét az sem kerülte el, hogy a francia kormány egyik tagja a családjával együtt a Rivierán nyaral. A lap bizonyos fentartással közli a híreszteléseket, de valószínűnek tartja, hogy Schuschnigg még Barthou római útja előtt személyes érintkezést fog keresni a francia külügyminiszterrel.

Sok arzent találtak a Csökmön exhumált két gyermek tetemében

Ismeretes, hogy Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró nemrégiben exhumáltatta I. Nagy Bálint csökmői gazdálkodó két elhunyt gyermekének holttestét. A hullarészeket aztán felküldték a budapesti vegyvizsgáló intézetbe, amelynek csütörtökön érkezett meg a véleménye Debrecenbe. A vegyvizsgáló inté-

zet jelentése szerint mindkét gyermek hullájában nagymennyiségű arzent találtak.

A nyomozás adatai szerint a két gyermeket Sz. Nagy Jánosné mérgezte meg arzénal. Sz. Nagy Jánosné különben más mérgezési esetek miatt jelenleg a debreceni ügyészség fogházában várja sorsának fejleményeit.

Vásároljon hirdetőinknél

Gyászrovat

Király Mátyásné temetését pénteken délután félhat órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Ifj. Szabó Ferencné temetését pénteken délután 5 órakor Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Nagy sikert arattak Debrecen jönevű amatőr-fotografusa

Szegeden az ünnepi héttel kapcsolatban nagyszabású fényképképzést rendeztek, melyen az ország valamennyi szármottevő foto egyesülete résztvett. A jönevű debreceni fotoamatőrök a legszebb kollekcióikat küldték el Szegedre, ahol azok a kiállítás látogatói körében nagy tetszést arattak. A debreceni résztvevők egyébként a következő díjakat szerezték: Angyal József: szüvetségi aranyérem, Hauri Gyula: ezüstérem, Versényi György „Perutz” ezüstérem, Buza Gábor, Czabán Márton és Kerekes Béla: bronzérem és Perczelné, Barna Margit: arany oklevél.

Mi nem tartunk ismertető előadásokat olcsó tűzifa és szénaközlőkről, mi adunk olcsón tűzifát és szenet. Elsőrendű tűzifák hasáiban és aprítva, jó minőségű szenek minden mennyiségben

PORHASZKA ÉS TÁRSA cégnél
Bethlen u. 44. és Eötvös u. 18. szám.
Telefon 11-61.

Nagy részvét mellett temették el Poroszlai Lászlót

Debrecen város előkelő társadalmának részvete kísérte utolsó útjára az elhunyt Poroszlai László kormányfőtanácsost, közigazgatási bizottsági tagot. A köztemető díszavatózójában folyt le a gyászszertartás, amelyen megjelentek Debrecen polgári és katonai előkelőségeinek reprezentánsai. Ott voltak Rásó István alispán, Vargha Elemér polgármesterhelyettes, Zöld József főjegyző, tb. polgármesterhelyettes, Kesserű Lajos törvényszéki elnök, vitéz Nagy Pál nyugalmazott altábornagy, vitéz Nadányi János alispán és sok más előkelőség.

A gyászszertartást Uray Sándor lelkes végezte, majd a koszorúkkal és valóságos virággal borított koporsót díszruhás városi hajdúk kísérték a sírhoz, ahol a dalárda gyászeneké után eresztették le a földre.

A temetést a Gebauer temetőzési vállalat rendezte.

Sikkasztásért elítélt lakatos.

Buglyó Ferenc 41 éves debreceni lakatos állott a debreceni törvényszék előtt csütörtökön sikkasztással vádolva. A lakatos a vád szerint még 1932 júniusában szerszámokat kért kölcsön Uray Ferenc nyugalmazott jegyzőtől. A kölcsönvett holmit azonban nem akarta visszaadni és amikor a jegyző két tanúval jelent meg, hogy a szerszámokat visszakérje, a lakatos kijelentette, hogy azok nincsenek nála. A jegyző erre feljelentette a csökönyös embert, aki most már a csendőrközbelépésére visszaadta a szerszámokat. A lakatosmester a tárgyaláson azzal védekezett, hogy nem kérték tőle a szerszámokat. A bíróság a tanuvallomások alapján beigazolta a vádat és a lakatosmestert sikkasztásért 8 napi fogházbüntetésre ítélte el jogerősen.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Ferenc József út 49. Telefon:
32-12.

Felcélós szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—,
félévre 14.—, negyedévre 7.—,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám
ára hétköznap 10 fillér, vasár-
nap 20 fillér.

☉ Mindentudó ☉

A polgármester fogad: Magánügyekben
11 órától és csütörtökön délelőtt 11 órától
1 óráig, közügyekben kedd és péntek ki-
vételével minden nap délelőtt 11 órától 1
óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Montók, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Sok helyen zivatar, a hőség kivált
nyugaton és északon valószínűleg
csökken.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó
hétköznapi közvetítések:
9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi
vázjelző szolgálat magyarul és németül.
— 12.00: Déli harangszó az egyetemi
templomból. — 12.30: Hírek. —
1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hí-
rek, élelmiszerárak, piaci árak, árfo-
lyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás,
vázjelzés, hírek. — 12.00: Himnusz.

PÉNTEK, augusztus 24.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. —
10: Időszerű apróságok. (Felolvasás.)
10.40: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.)
12.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi
cigányzenekara. 1.30: Mándits-szalonzene-
kar. 3.30: A rádió diáktérlője. A két-
százéves kerékpár. 4: Ivanovics, a kapi-
tány. Babay József elbeszélése. 5: Lei-
denfrost Ica énekel (zongorakísérettel).
5.40: Házigomba-vezedelem. Dr. Schil-
berszky Károly előadása. 6.10: Sportköz-
lemények. 6.25: Közvetítés a Rajna-cuk-
rászdából. Kalmár Rezső és Balázs László
szalonkivittettjének műsora. 7.15: Munká-
sfőlé. 7.45: Liszt Ferenc ismeretle-
nebb magyar zongoraművei. Dr. Major
Ervin előadása. A zongoraszámokat Ste-
fániai Imre adja elő. 9: Hírek. 9.15: A
m. kir. Operaház tagjaiból alakult zene-
kar. Vezényel Rajter Lajos. Operaábrán-
dok. 10.15: Időjárásjelentés. 10.20: Hang-
lemezek. 11: Közvetítés a Britannia szál-
lóból. Csorba Dezső és cigányzenekara
muzsikál.

— Izraelita istentisztelet a
Deák Ferenc uccai templomban.
Augusztus hó 24-én, pénteken este
szombatköszöntő ima fél hét órakor.
Szombaton reggel hét órakor, dél-
előtt fél tizenegyre, délután fél hat
órákor. Szombat kimenetele hét óra
húsz perckor. A Kápolnási uccai
templomban szombaton reggel egy-
negyed nyolckor, délután öt órákor
bibliamagyarázat, egyébként mint a
Deák Ferenc uccai templomban. —
Hétköznapokon reggel fél hét óra-
kor, este hét órákor. Az elnökség.

— Istentisztelet ideje az orth.
izr. templomban. Péntek délután
6.34, szombat reggel 7.30, d. u. 5.30
órákor. Szombat kezdete pénteken
d. u. 6.24, vége szombaton este 7.32
órákor.

— Közgyűlést tart a város. Meg-
irtuk, hogy a beadott önálló indít-
ványt a törvény által megkívánt
számban a bizottsági tagok aláírták,
a polgármester az aláírásokat hitelesítette
és az indítványt áttette a fő-
ispánhoz. Bárány László főispán
már intézkedett is ez ügyben és a
közgyűlést csütörtökre, e hó 30-ára
délután 4 órára össze is hívta.

— Csütörtökön délelőtt temették
el nagy részvét mellett Kardos Lipót
feleségét, Kardos László zsidó gim-
náziumi tanár édesanyját. A temet-
ésen számos debreceni előkelőség je-
lent meg, azonkívül testületileg kép-
viseltette magát a zsidó reálgimnázium
tanári kara. A halottasház előtt
a gimnázium cserkészcsapata állt
díszorséget. Schlesinger Sámuel dr.
főorvosi szívbemarkoló gyászbeszéde
után Tennenbaum Dávid főkántor
gyászéneke következett, majd a sír-
gödörbe eresztették a koporsót.

— Igazolványba fényképeket ol-
csón és tökéletesen készít Berzéki
műterme, Piac ucca 38.

— Kinevezések. A főispán a városi
számvevőségénél Kiss Péter szám-
vevő nyugdíjba távozása folytán
megüresedett számvevői állásra
Nagy Jenőt, a Nemzeti Hitelintézet
volt vezérigazgatóját a IX. fizetési
osztályba kinevezte. Ugyancsak ki-
nevezte a főispán dr. Imecsfalvy Do-
mokos állami gyermekmenhelyi díj-
nokot a városi számvevőséghez szám-
gyakornokká.

— Csodahatású arcszépítővíz pró-
baüvege is kapható. Milodin, Piac
ucca 75.

— Fűszerezés kirándulása a
Guthra. A Debreceni Kereskedő
Társulat fűszerszakosztálya e hó
26-án, vasárnap reggel 8 óra 30 per-
ces indulással batusy családi kirán-
dulást rendez a Guthra. Az idő rö-
vidsége miatt kérjük a jelentkezése-
ket péntek délig a társulati irodában
(Ferenc József út 16.), vagy telefo-
non leadni. (Telefon 23-03.) Minél
nagyobb számú jelentkezést kérünk.
A Debreceni Kereskedő Társulat fű-
szerszakosztálya.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909 AUGUSZTUS 24. KEDD. Erdős
Dániel debreceni földbirtok-
ost nyiracsádi pusztáján egy Mol-
nár József nevű munkása bosszú-
ból meggyilkolta.

A Svájcban tanuló magyar
egyetemi ifjak Hungária Köre
tiszújító ülésén elnökévé a debre-
ceni ifj. Erdős József dr.-t választotta
meg, alelnökké pedig Rákos
Micit, Rákos debreceni honvéd-
alezredes leányát.

A nagyerdei Dobosban vacsorát
rendeztek a debreceni mérnökök
és építészek a Budapestre helye-
zett Stikker Sándor MÁV fel-
ügyelő tiszteletére.

Sebestyén Lajos Csapó ucca 30.
szám alatt bórkereskedést nyitott.

1914 AUGUSZTUS 24. HÉTFŐ. A
rendes lapszünet.

1924 AUGUSZTUS 24. VASÁR-
NAP. Nagy Géza dr. debreceni
egyetemi tanársegéd nyerte erős
külföldi és magyar ellenfelekkel
szemben a győri nemzetközi sakk-
meisterszereny első díját: 4 millió
koronát és 30 dollárt. A nemzet-
közi főtornán a debreceni Kulcsár
Kálmán a 6., Dalmy Barna a 7.
helyet foglalta el.

Frank Sándor nőidivatházában
(Piac u. 42.) női velourszövetek
270,000 koronától méterenként
minden színben kapható.

Garai és Testvére férfi- és fiú-
ruhanagyruházukat átszervezték
és Magyar Ruháipar név alatt ve-
zetik tovább.

— Vízvezeték, gázvezeték, fürdő-
berendezések részlete is. Fülöp,
Csapó ucca 3. Telefon: 29-17.

— A debreceni református diákok
Soli Deo Gloria Szövetsége már most
megkezdí diákgyűlézési akciójára
való gyűjtést, hogy szociális tevé-
kenységét minél eredményesebben
végezhesse. Ezért felkéri mindzok-
kat, akik a református diákság ügyét
szívével viselik, pénzbeli adomá-
nyaikat a Szövetséghez (Kollégium)
beküldeni szíveskedjenek. Az adomá-
nyokat lapunkban is köszönettel
nyugtázzuk.

— Vasúti igazolvány-képeket leg-
olcsóbban Gisser fényképész készít,
Piac 46., udvarban.

— Német nyelvtanfolyam az Uj-
ságyíró Clubban. Idegen nyelvre min-
denkinek szüksége van. Ez a cél ve-
zette az Ujságyíró Club vezetőségét,
mikor elhatározta, hogy 50 filléres
óradíjak mellett a nagyközönség ré-
szére a legjobb tanerők bevonásával
nyelvtanfolyamokat rendez. A német
nyelv előadására sikerült megnyerni
dr. Bácsy Ernő kollégiumi szem-
inárium iktort. A tanfolyam kezdők
és külön haladók részére lesz, azokon
16 éven felüliek vehetnek részt és
egy-egy csoportban 10—12 hallgató
lesz. A tanfolyam szeptember köz-
pén kezdődik és 1935 június végéig
tart, heti 2 órán át. Az egész tanfo-
lyam 80 órából áll. Tandíj óránként
50 fillér és havi 5 pengős részle-
tekben is fizethető. Befiratkozni lehet
d. e. 11—1 és d. u. 6—8 óra között
az Ujságyíró Clubban (Piac u. 26.,
I. em.).

— Bört loptak a szekéréről. Ki-
rály Antal földesi gazdálkodó szeké-
ren jött Debrecenbe. Az országúton
ismeretlen tettes tizenkét darab bór-
táblát lopott el a szekérről. A tettest
keresik.

Debrecen sz. kir. város polgár-
mestere.

25,482/1934. VII.

VERSENYTARGYALÁSI HIRDETÉS

Debrecen sz. kir. város közteme-
tőjében 1000 m² területen tömörített
kavicsalapra helyezett bitumenes zú-
zalék-szónnyeggel lezárt mellékút épí-
tési munkáinak vállalatbaadására
nyilvános zárt ajánlati versenytár-
gyalást hirdetek.

Ajánlat a város által kiadott aján-
lati és költségvetési úrlapon egysé-
gárak megjelölésével teendő

a) együtt az anyagszállításra és
annak beépítési munkáira;
b) külön az anyagszállításra;
c) végül külön a munka elvégzé-
sére.

Az ajánlat beadási határideje
szeptember hó 7-én, pénteken dél-
előtt 11 óra, hely: a közig. iktató hi-
vatal. Ajánlati és költségvetési úrla-
pokot, versenytárgyalási részletes
feltételeket, középítkezési általános
és részletes feltételeket ajánlattevők
Debrecen sz. kir. város műszaki ügy-
osztályánál (Rendőrségi palota, III.
emelet 106. számú szoba) szerezhé-
tik be.

Polgármester.

— Asztma és szívbetegeység, mell-
és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a
bőr megbetegedései és furunkulózis
eseteiben a mindig kellemes hatású
természetes „Ferenc József” keserű-
víz az emésztőcsatornát alaposan ki-
tisztítja s a gyomor és belek műkö-
dését kitűnően szabályozza.

— Az osztálysorsjáték mai húzá-
sán 100,000 pengőt nyert: 53602. —
10,000 pengőt nyert: 13274. — 3000
pengőt nyert: 30592. — 2000 pen-
gőt nyertek: 15600, 23848, 39576,
53957, 64406, 68249. — 1000 pen-
gőt nyertek: 8482, 11250, 26481,
29987, 48152, 68613, 81854. — 800
pengőt nyertek: 28717, 41939,
49886, 61944, 62235. — 600 pengőt
nyertek: 488, 18613, 18914, 19913,
34420, 54946, 60811, 80549. — 500
pengőt nyertek: 2463, 3725, 6936,
7781, 11011, 17077, 17081, 19332,
28628, 29457, 30647, 38574, 44505,
45521, 55594, 58595, 66276, 79272.
— 400 pengőt nyertek: 4383, 4827,
20177, 12820, 13525, 16119, 17446,
18894, 21060, 23404, 26700, 34673,
35236, 35809, 36942, 38572, 40655,
41425, 42905, 43885, 47960, 48089,
48350, 50240, 50483, 53915, 60367,
64309, 64433, 64978, 65762, 66829,
68830, 69724, 79159, 81227, 25844.
— 300 pengőt nyertek: 3888, 4087,
4116, 4421, 4714, 7469, 8679, 8885,
9435, 9684, 11469, 11620, 12403,
13546, 13694, 23852, 15043, 15089,
15516, 15871, 17104, 17743, 18135,
18739, 18961, 19827, 20946, 21302,
21943, 22956, 23135, 24017, 26390,
26721, 27317, 28914, 29594, 30371,
30423, 30944, 32036, 32756, 38239,
38539, 39924, 40828, 45618, 46097,
46937, 47097, 47687, 47865, 48641,
49263, 50001, 50173, 50879, 51477,
51701, 52734, 52822, 53085, 54028,
54601, 56155, 56756, 57925, 60113,
62123, 64346, 64533, 64649, 64812,
65869, 67130, 67492, 67639, 68645,
69363, 70013, 72989, 73489, 76659,
78938, 79004, 79219, 79715, 79844,
80222, 81305, 81731, 81763, 81836,
82140, 82665, 82840, 83515, 83648,
83726.

— Kispesti ügynököt tartóztattak
le sikkasztásért Debrecenben. Grósz
Menyhért 40 éves kispesti ügynök
állott a törvényszék előtt csütörtök-
ön sikkasztással vádolva. A vád
szerint az ügynök debreceni festő-
művészeketől képeket vett át és azok-
nak eladási árával nem számolt el. A
károsult művészek feljelentették az
ügynököt, akinek azonban ekkorára
nyoma veszett Nyomozólevelet bo-
csátottak ki ellene és ennek alapján
sikerült Debrecenben hétfőn elfogni
a sikkasztó ügynököt. Grósz Meny-
hért gyorsított eljárás folytán már
csütörtökön a bíróság elé került, mi-
vel azonban nem akarja beismerni a
terhére rótt összegek elsikkasztását,
a bíróság kénytelen ügyében a nyo-
mozást elrendelni és addigra előzetes
letartóztatásba helyezte az ügynököt.

MOZI

BESTIAK

Ceylon szigetének őserdejében ját-
szódik le Bucknek, a híres vadász-
nak legújabb filmje, amelyet a Vig-
színház mutat be most Budapesttel
egyidőben.

Buck idomított elefántjaival és
bennszülöttek kíséretében behatol a
legvadabb dzsungelbe. Ott pompás
képeken mutatja be a vadállatok
elfogását, izgató harcaikat. A fekete
leopárd élet-halál küzdelmét a pisz-
ton kígyóval. Aztán a feszültség
enyhítéséül kedves jelenetek pere-
nek le a játszódozó majmokról.

Nagyszerű kísérő műsor: ról is gon-
doskodott a filmszínház Stan és Pan
burleszkjével.

A tanköteles korú gyermekek iskolai beíratása

Az iskoláztatási kötelezettség teljesítéséről szóló, 1921:XXX. t.c. végrehajtása tárgyában kiadott 130,700—1922. V. K. M. sz. rendelet 15. §-a alapján felhívom a város lakosságát, hogy a gondozásukban álló tanköteles korú (6—15 éves) gyermekeket az alább meghatározott időben valamelyik nyilvános elemi népiskolába írassák be. A beíratás elmulasztása az 1921:XXX. t.c. 8. §-a értelmében a kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Figyelmeztetem az érdekelt tanköteles korú gyermekek gondviselőit (szülőt, gyámot, gazdát, munkaadót, szállásadót), hogy a tanköteles gyermekeket nem találni testi vagy szellemi fogyatkozásukra tekintet nélkül és akkor is be kell íratni, ha gondviselőjük őket házi vagy magánintézeti oktatásban kívánja részesíteni.

Debrecen sz. kir. város területén az iskolai pótbefíratások a következő időpontokban tartanak:

A ref. elemi népiskolákban szeptember 6. és 7. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Dóczi ref. elemi népiskolában szeptember 6., 7., 8. napjain délelőtt 9—1-ig.

A Dóczi gyakorló elemi iskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 9—1-ig.

A róm. kath. elemi népiskolákban szeptember 4., 5., 6. és 7. napjain délelőtt 8—1-ig.

A Svetits róm. kath. leánynevelő intézetben szeptember 5. és 6. napjain délelőtt 9—1-ig.

A gör. kath. elemi népiskolában

szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 9—1-ig.

Az ág. ev. népiskolában szeptember 13. és 14. napjain délelőtt 8—1-ig.

Az orth. izr. elemi népiskolában szeptember 9. és 10. napjain délelőtt 9—1-ig.

A statusquo izr. elemi népiskolában szeptember 2., 6. és 7. napjain délelőtt 9—1-ig.

Az állami kiegészítő iskolában szeptember 5., 6. és 7. napjain délelőtt 9—1-ig.

A nyulási állami elemi iskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Mikepércsi úti állami elemi népiskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A tégláskerti állami elemi népiskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A köntösgáti állami elemi népiskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Máv. műhelytelepi állami elemi népiskolában szeptember 6. és 7. napjain délelőtt 8—12-ig.

A m. kir. Gazdasági Akadémiai (Pallag) állami elemi iskolában szeptember 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A tanyai állami elemi népiskolákban: Ondód I. sz. (Kádár-dűllő), Nagyhegyes, Hegyes, Kösélyszeg és Elep — szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Haláp, Nagycsere, Ohat-telekháza és belsőohati tanyai állami elemi népiskolákban szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Sámsoni úti, Ebes, Szepes, Pacz és Hosszúpályi úti tanyai állami elemi népiskolákban szeptem-

ber 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Macs, Kismacs és Szata tanyai állami elemi népiskolákban szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

A Fancsika, Bánk, Allóhegy, Pipóhegy, Hármashegy és Lukaházai tanyai állami elemi népiskolákban szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

Az Ondód II. sz., Kunpálhalom, Mézeshegy, Diószegi úti, Dombostanyai, Szikgát és Cuca-tanyai állami elemi népiskolákban szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

Az I. számú (Mikepércsi úti) gazd. népiskolában szeptember 3., 4., 5., 6. és 7. napjain délelőtt 8—12-ig.

A II. számú (Kishegyesi úti) gazd. népiskolában szeptember 6., 7. és 8. napjain délelőtt 8—12-ig.

Debrecen, 1934 augusztus 22-én.

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBB A BÚZA

Búza: 150 q szeghalmi (80) 16.50 pp., 150 q kunhegyesi (80) 16.50 pp., 300 q szeghalmi (80) 16.50 pp.

Rozs: 150 q 12.05 ppar., 150 q 12.50 pp.

Tengeri: 150 q 11.00 ppar., 150 q 11.10 pp.

Határidőzlet:

Búza: október 16.07, 05, 04, 11, 07, 05, 10, 06, zárlat 16.06—07, március 17.00, 16.93, 98, 17.02, 00, 03, 00, zárlat 16.98—17.00.

Rozs: október 12.70, 72, 74, 76, 62, zárlat 12.62—63, március 13.50, 52, 65, 60, 62, 60, 56, zárlat 13.52—54.

Tengeri: szeptember 10.65, 80, zárlat 10.80—82, május 10.52, 46, 55, 51, 52, 60, 75, 71, zárlat 10.70—71.

Készáruizlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.05—16.25, 78 kg. 16.20—16.40, 79 kg. 16.35—16.55, 80 kg. 16.45—16.65, ftiszai 77 kg. 15.60—15.70, 78 kg. 15.75—15.85, 79 kg. 15.90—16.00, 80 kg. 16.00—16.10.

A készáruvásáron búza 10—15 fillérrel olcsóbb, rozs 5—10, zab 10—15, tengeri 10, tak. árpa 60—70 és búzakorpa 15—25 fillérrel drágább.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.15—17.55, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dínár 7.80—8.30, 100 dollár 335.00—339.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.15, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

— Megüresedett alapítványi hely a Gazdasági akadémián. A debreceni m. kir. Gazdasági akadémián az 1934—35. tanévre egy városi alapítványi hely kerül betöltésre. Az alapítvány tandíjmentességet és ingyenes ellátást biztosít. Kérvény beadás szeptember hó 4. napján délig a polgármesteri iktatóhivatalba. Csatolni kell szegénységi, erkölcsi, iskolai és esetleg családi körülményeket igazoló bizonyítványokat.

A kísértetek háza

Bűnügyi regény a filmvilágból

Irtja: FOREST WHITE

Fordította: VECSEY LEO

(21)

Mabel Moon langja ingerült volt.

— De igenis, Mylady! A film második részében a haláljelenetet Astori játszotta, mialatt ön ugyanakkor Cloé, a görög rabszolgáné szerepében szerénykedett. De az a csodálatos Cleopatra, aki az első részben, Alexandria kikötőjében, Marcus Antoniuszt fogadta, az nem Astori... hanem ön volt.

Ezt olyan határozott hangon mondta Bill Toms, hogy Mabel Moon meglepetésében csak ennyit tudott kérdezni:

— De honnan tudta ön ezt meg, uram!?

Az impresszárió előbb csak mosolygott, de azután mégis beszélni kezdett:

— Mylady — magyarázta udvariasan, — én a filmet nem csak egyszer, de nagyon sokszor végignézttem a newyorki Light Palaceban, mert a kérdés, hogy ki lehet ez a szenális művész, már hívtasomnál fogva sem hagyott nyugton. Ön tudja, hogy Bill Toms Amerika első impresszáriója, aki nem engedi, hogy egy finom falatot az orra elől elkaparítsanak.

Mabel Moon már nem ütközött meg többé az impresszárió furcsa beszédmódoján, mert a kíváncsi-

ság, hogy miért tette meg ez az ember a hosszú utat Newyorkból, minden mást elfojtott benne. Csupa fül volt.

Bill Toms, aki ezt rögtön észrevette, élénken folytatta:

— Természetesen azonnal tisztába jöttem azzal, hogy az első részben szereplő Cleopatra nem azonos a haláljelenetben szereplő Cleopatrával. Törtém a fejem. — Végre rájöttem arra a gondolatra, hogy előttem ugyan ismeretlen okokból, de Melbourne Steams kivánságára a haláljelenet előbb készült el. Így van, Mylady?

— Így van!

— Látja, kérem! Ez engem tulajdonképpen nem érdekelt, ez teljesen Melbourne Steams dolga, de hogy az ügyről tiszta képet alkothassak, ezzel a kérdéssel is foglalkoznom kell. Tudna ön errenézve valamelyes felvilágosítást adni?

— Mindenesetre! — felelte Mabel Moon hirtelen nyugalommal és határozottsággal.

— Nos?

— Ennek az alapja Astori egészségi állapota, illetve Astori kiszámíthatatlansága volt, uram. Természetesen, a haláljelenet volt a legfontosabb része a darabnak s Melbourne Steams jónak látta, hogy ezt a részt minél előbb elkészítse.

Melbourne Steams gondolt arra, hogy Astori egészségének rosszabbodása a film sikeres elkészítését nagy probléma elé állítaná és aggodalma, mint az események beigazolják, nem volt alaptalan. Azért sietett a haláljelenettel, — mert ami egyszer megvan, az megvan.

— Úgy, úgy... — mondta Bill Toms, — ez volt tehát az oka! De ez engem tovább nem érdekel. Én csak megállapítottam, hogy az első részben és a haláljelenetben szereplő Cleopatra két különböző egyéniség. Majd alapos vizsgálódás után újabb következtetésre jutottam.

— Újabb következtetésre? Hogy értem ezt, uram?

— Én így okoskodtam, Mylady: Melbourne Steams valamilyen okból a darab első részébe Astori helyett egy más művésznőt választott Cleopatra szerepére, kinek nevét a nagyközönség előtt elhallgatta. És hogy ezt tette, ez arra enged következtetni, hogy a művész is ismeretlen kezdő volt, aki nagyszerű játékkal véletlenül tűnt fel.

— Hogyan, Mr. Toms?

— Nagyon egyszerű oknál fogva, Mylady. Ha a művész is idegen és nem tartozik Melbourne Steams személyzetéhez, akkor nem is hallgatott volna. Az legalább is fecseg, de talán még azt is követelte volna, hogy a nevét utólag tegyék közzé, mert a közönség kritikája, mely Astorinak szólt, egyhangú dicséret volt... Így van ez, vagy nincs így, Mylady?

Mabel Moon egy ideig hallgatott. Főlényesnk látszott.

— Igen, ez így lehet, uram, de valamit előre kell bocsátanom.

— Mit, kérem, Mylady? — sürgette Bill Toms csodálkozva.

Mabel Moon könnyedén válaszolt:

— Melbourne Steamsnak nagy hatalma van a művésznő felett.

— Ez az én kiinduló pontom is, Mylady és ez volt az oka annak, hogy én ezt a művésznőt a Californian Cinema Company kebelén belül kerestem fel. De az az eset is fennforoghat, hogy a művésznőt a Californian Cinema Company kebelén belül kerestem fel. De az az eset fennforoghat, hogy a művész maga, aki Astorit az első részben helyettesített, — mindenki előtt ismeretlen okból igyekezett a nevét titokban tartani. S ha azt akarta, akkor ez nem sikerült, mert én rájöttem arra is, hogy az első részben szereplő Cleopatra megegyezik a haláljelenetben szereplő Cloé bájos személyiségével.

Mabel Moon elfosolyodott.

— Ezt most újra megállapítani nem nehéz dolog — jegyezte meg végre, — hiszen én már az előbb megmondottam, hogy mind a két szerepet én játszottam!

— Nos, Mylady! Ön akár hisz nekem, akár nem, az semmit sem változtat a dolgon. Mert nem minden fal vastag és nem minden fal átláthatatlan. A dollár hatalma nagy ebben az országban.

— Mit jelentsen ez?

— Ez azt jelenti, Mylady, hogy úgy Hollywoodban, mint Los Angelesben feltevésemnek helyt adtak.

(Folytatjuk.)

